

ข่าวจากหนังสือพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 โทรสาร 0-2259-6172

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 20 เดือนเมษายน พ.ศ.2562 หน้า 14 มูลค่าข่าว 361,386.-

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

บ้านที่ถูกแบ่งแยกของ อับราฮัม ลินคอล์น

หลายคนคงรู้จักอับราฮัม ลินคอล์น ในฐานะประธานาธิบดีคนที่ 16 ของสหรัฐอเมริกา ผู้เป็นเจ้าของวลีอันโด่งดังที่ปราศรัยในการไว้อาลัยแก่ผู้สูญเสียชีวิตในสงครามกลางเมืองที่ว่า **“รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน”** อย่างไรก็ตาม ในช่วงชีวิตของลินคอล์นนั้นยังมีสุนทรพจน์ที่น่าสนใจอีกมากมาย ดังตัวอย่างที่จะยกมาต่อไปนี้

“บ้านที่ถูกแบ่งแยกนั้นย่อมไม่สามารถดำรงอยู่ได้... ข้าพเจ้าไม่หวังที่จะเห็นสหภาพนั้นล่มสลายไป ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้บ้านทลายไป แต่หวังจะให้การแบ่งแยกนั้นยุติลง

”

ในปี ค.ศ.1858 ลินคอล์นได้กล่าวปราศรัย ณ การประชุมของพรรครีพับลิกัน (Republican) เนื่องในโอกาสที่ตอบรับการเสนอชื่อเข้าชิงตำแหน่งวุฒิสมาชิกจากรัฐอิลลินอยส์ ซึ่งต่อมาถูกเรียกว่า “สุนทรพจน์บ้านที่ถูกแบ่งแยก” (House divided speech) เนื่องจากขณะนั้น มีความพยายามในการแบ่งมลรัฐต่างๆ ออกเป็นฝ่ายสีฟ้าและสีแดง โดยสุนทรพจน์ดังกล่าว ถือเป็นคำปราศรัยสำคัญอันหนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา และถูกพูดถึงเป็นอย่างมากในเวลาต่อมา

ตอนแรกของสุนทรพจน์ ลินคอล์นได้พยายามเตือนสติให้คนอเมริกันตระหนักถึงหายนะที่กำลังจะเกิดขึ้นและหนทางในการป้องกัน โดยลินคอล์นกล่าวว่า “ถ้าเรารู้ว่าเรากำลังอยู่ ณ จุดใด และกำลังมุ่งสู่ทิศทางใด เราจะสามารถตัดสินใจได้ดีกว่าว่า ควรจะทำอะไร อย่างไร...”

ในส่วนต่อมา ลินคอล์นได้อุปมาอุปไมยถึงสหภาพ (Union) โดยกล่าวว่า “บ้านที่ถูกแบ่งแยกนั้นย่อมไม่สามารถดำรงอยู่ได้ ... ข้าพเจ้าไม่หวังที่จะเห็นสหภาพนั้นล่มสลายไป ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้บ้านทลายไป แต่หวังจะให้การแบ่งแยกนั้นยุติลง”

นอกจากนี้ ลินคอล์นได้ย้ำว่า ความขัดแย้งระหว่างรัฐทางเหนือและรัฐทางใต้ต่อประเด็นการมีทาสนั้น ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มสถานการณ์ความรุนแรงของเหตุการณ์ โดยความขัดแย้งนั้นจะไม่จบสิ้นลงจนกว่าจะเกิดวิกฤตการณ์ขึ้นและความรุนแรงดังกล่าวได้ผ่านพ้นไป

แน่นอนว่าสุนทรพจน์นั้นไม่สามารถหยุดยั้งสงครามกลางเมืองที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาภายหลังได้

อย่างไรก็ตาม สุนทรพจน์ดังกล่าวถูกนำมาศึกษาเพื่อความเข้าใจประวัติศาสตร์ทางการเมืองและบทเรียนจากการปะทะกันด้วยกองกำลัง โดยเฉพาะต่อราคาของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากภาวะที่

ประเทศถูกแบ่งแยกออกเป็นฝ่ายต่างๆ ซึ่งแม้แต่ในปัจจุบันก็ยังคงมีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นอยู่เป็นระยะสืบเนื่องมาจากการแบ่งฝ่ายในสหรัฐอเมริกาที่มีโครงสร้างและประวัติศาสตร์ที่ยังลึกมายาวนาน ทั้งนี้ ในสังคมสหรัฐอเมริกาเองก็ยอมรับว่า ไม่มีทางออกที่ง่ายต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

เมื่อมองย้อนกลับไปจะพบว่า ความขัดแย้งต่อมิตติความเสมอภาคในยุคของลินคอล์นนับว่ามุ่งเน้นเกี่ยวกับประเด็นเรื่องทาสเป็นสำคัญ แต่ถ้ามองในยุคปัจจุบันให้ดี จะพบว่าความไม่เท่าเทียมกันของสหรัฐอเมริกาในยุคนี้กินความรวมถึงประเด็นด้านเชื้อชาติ การจ้างงาน เพศสิทธิในการลงคะแนนเสียง กระบวนการยุติธรรม ศาสนา และอื่นๆ อีกมาก ซึ่งคนอเมริกันเองก็มองว่าประเทศหรือบ้านของเขาถูกแบ่งแยกในบริบทที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปเช่นกัน

สำหรับกรณีของประเทศไทย เราอยู่ภายใต้กระแสการลดความเหลื่อมล้ำผ่านคำพูดอันสวยหูของผู้ที่มีอำนาจและพรรคการเมืองต่างๆ แต่ “บ้านของเรา” กลับมีพัฒนาการของการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายออกเป็นขั้วต่างๆ ผ่านวาทกรรมที่สร้างความเกลียดชังมาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา อาทิ ฝ่ายประชาธิปไตย-คอมมิวนิสต์ ชาตินิยม-ชายชาติ พิทักษ์สถาบัน-ล้มสถาบัน คนดี-คนชั่ว เหลือง-แดง อำมาตย์-ไพร่ คนเมือง-คนต่างจังหวัด ประชาธิปไตย-เผด็จการ หรือแม้แต่ล่าสุดก็มีวาทกรรม คนรุ่นเก่า-คนรุ่นใหม่ และขวา-ซ้าย เพิ่มขึ้นมา ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัจจัยเพิ่มความรุนแรงของเหตุการณ์ขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

“บ้านของเรา” ผ่านการแบ่งเป็นฝ่ายต่างๆ ในวงจรรอบาภิมาหลายรอบแล้ว แต่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจไม่อยู่ในความรับรู้ของใครหลายคน ซึ่งคงจะเป็นการดีหากสังคมได้ฉุกคิดว่า เคยมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นมาแล้ว ตอนนี้อยู่ ณ จุด

ใด และกำลังจะมุ่งสู่เหตุการณ์ใด จะซ้ำรอยประวัติศาสตร์หรือไม่ และเราจะร่วมกันตัดสินใจต่ออนาคตให้ดีขึ้นได้อย่างไร เพราะบ้านนั้นเป็นของเราทุกคน

ลินคอล์นไม่เคยกล่าวว่าความเสมอภาคที่แท้จริงนั้นจะเกิดขึ้นได้ แต่ลินคอล์นย้ำว่า การสร้างความเสมอภาคนั้นยังเป็นเรื่องจำเป็นและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อจุดหมายอันได้แก่ สังคมที่มีความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

ในคำปิดสุนทรพจน์การสาบานตนเข้าเป็นประธานาธิบดี เมื่อวันที่ 4 มีนาคม ค.ศ.1861 ลินคอล์นกล่าวว่า “พวกเราไม่ใช่ศัตรูกัน เราเป็นเพื่อน เราจะเป็นศัตรูกันไม่ได้ ถึงความรู้สึกจะบอบช้ำไปบ้าง แต่จะให้สิ่งนั้นมาทำลายสายใยของมิตรภาพหาได้ไม่ สายพินที่นำพิศวงของความทรงจำ ที่โยงเอาทุกสมรภูมิรบกับหลุมศพของวีรบุรุษ เข้ากับทุกหัวใจที่ยังมีชีวิตอยู่ และหินหน้าเตาไฟของทุกครัวเรือน ทั่วดินแดนกว้างใหญ่นี้จะยังส่งเสียงประสานของความกลมเกลียวแห่งสหภาพ เมื่อใดที่มันถูกตีให้ดังขึ้นอีกครั้งอย่างแน่นอน โดยเทวทูตที่ดีกว่าของธรรมชาติเรา”

A house divided against itself, cannot stand.

ผศ.ดร.ภูมิ มูลศิลป์

คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ